Lietas arhīva Nr. SKA-0229-14

LĒMUMS
Rīgā 2014.gada 17.janvārī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese D.Mita
tiesnese V.Krūmiņa
tiesnesis J.Neimanis

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2013.gada 1.novembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ vērsās Ieslodzījuma vietu pārvaldē ar vairākiem svešvalodā noformētiem iesniegumiem. Iestāde šos iesniegumus atstāja bez virzības, nosakot termiņu trūkumu novēršanai – iesniegumu noformēšanai valsts valodā.

[2] Pieteicējs iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu, lūdzot atzīt par prettiesisku iestādes atteikšanos izskatīt viņa iesniegumus, kā arī lūdzot atlīdzināt morālo kaitējumu. Pieteikumā norādīts, ka iestādes rīcība aizskar pieteicēja tiesības uz taisnīgu tiesu.

[3] Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar 2013.gada 1.novembra lēmumu atteicās pieņemt pieteikumu. Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 56.panta 1.[1]daļai gadījumā, ja iesniegums iesniegts, neievērojot Valsts valodas likuma prasības, iestāde to atstāj bez virzības un nosaka iesniedzējam saprātīgu termiņu trūkumu novēršanai. Ja iestādes norādītie trūkumi noteiktajā termiņā netiek novērsti, iestāde iesniegumu atzīst par neiesniegtu.

[3.2] Procesuāla lēmuma tiesiskums pārbaudāms tiesā tikai likumā noteiktajos gadījumos. Lēmumu, kurš pieņemts atbilstoši Administratīvā procesa likuma 56.panta 1.[1]daļai, likumdevējs nav noteicis kā pārsūdzamu.

[3.3] Ir jānošķir gadījums, kad personai ar procesuālā lēmuma pieņemšanu tiek liegta tālāka tiesisko interešu aizstāvība, no gadījuma, kad konstatētie trūkumi ir novēršami (piemēram, iesniedzot valsts valodā noformētu iesniegumu). Otrajā gadījumā personas tiesību aizskārums nav tik būtisks, lai to pārbaudītu tiesā.

[3.4] Ievērojot minēto, iestādes lēmumi, ar kuriem atstāti bez virzības valsts valodā nenoformēti iesniegumi, ir tiesā nepārsūdzami procesuāli lēmumi. Tādēļ pieteikuma pieņemšana ir atsakāma, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu.

[4] Pieteicējs par tiesneša lēmumu ir iesniedzis blakus sūdzību, lūdzot lēmumu atcelt. Blakus sūdzībā minēts, ka pieteicējs iesniegumos rakstīja par būtiskiem tiesību pārkāpumiem – tostarp iespējamu dzīvības apdraudējumu.

Motīvu daļa

[5] Augstākā tiesa piekrīt Administratīvās rajona tiesas tiesnesim, ka iestādes lēmums par iesnieguma atstāšanu bez virzības ir procesuāls lēmums. Tomēr, aplūkojot šāda lēmuma tiesisko raksturu, visupirms jāņem vērā Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.punkts. Tajā paredzēts, ka procesuāls lēmums nav administratīvais akts, ja vien tas pats par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu. Tātad noteiktos gadījumos procesuāls lēmums var būt administratīvais akts, kura tiesiskums ir pārbaudāms administratīvajā tiesā.

[6] Līdzās procesuālo lēmumu vispārējam regulējumam, kurš ietverts Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.punktā, likumdevējs ir paredzējis arī speciālu regulējumu, kurā precizēta procesuālo lēmumu pārsūdzības kārtība. Piemēram, Administratīvā procesa likuma 48.panta trešajā daļā noteikts, ka iestādes lēmumu par procesuālā termiņa atjaunošanu vai pagarināšanu var pārsūdzēt tiesā – neatkarīgi no tā, vai šis procesuālais lēmums atzīstams par administratīvo aktu Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.punkta izpratnē.

[7] Procesuālajam lēmumam par iesnieguma atstāšanu bez virzības likumdevējs nav paredzējis speciālu regulējumu. Tādējādi šāds lēmums ir pārsūdzams, ja skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu. Lēmums atstāt bez virzības Valsts valodas likuma prasībām neatbilstošu iesniegumu ir pārsūdzams, ja persona objektīvi nespēj izpildīt minētās prasības un ja tādējādi tai tiek liegta savu tiesību īstenošana (*sal.: Augstākās tiesas 2013.gada 15.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-193/2013 6.punkts*).

[8] Konkrētajā gadījumā pieteicējs nav norādījis nevienu apstākli, kas viņam objektīvi liedza noformēt iesniegumus valsts valodā. Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem, valsts valodā noformētajos pieteicēja dokumentos ir zināms daudzums gramatikas kļūdu, tomēr tās neliedz uztvert pieteicēja vēstījumu. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka prasība noformēt iesniegumus valsts valodā būtu liegusi pieteicējam īstenot savas tiesības.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

nolēma

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2013.gada 1.novembra lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese D.Mita

Tiesnese V.Krūmiņa

Tiesnesis J.Neimanis